

Amser i Siarad
Iechyd Cyhoeddus
Cymru

Time to Talk
Public Health
Wales

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Iechyd Cyhoeddus
Cymru
Public Health
Wales

Amser i Siarad Iechyd Cyhoeddus

Tachwedd 2024 Canfyddiadau Arolwg Panel:

Disgwyliad oes iach, Ymwybyddiaeth o wasanaethau iechyd, Brechlynnau a'r dull atal trais o'r enw stopio a chwilio

Cyhoeddwyd: Mawrth 2025

- Mae **Amser i Siarad Iechyd Cyhoeddus** yn banel cenedlaethol o drigolion Cymru sy'n 16+ oed a sefydlwyd gan Iechyd Cyhoeddus Cymru i alluogi **ymgysylltiad rheolaidd â'r cyhoedd** i lywio polisïau ac ymarfer iechyd y cyhoedd.
- Cynlluniwyd y panel i gynrychioli poblogaeth Cymru yn gyffredinol yn ôl oedran, rhyw, amddifadedd, ethnigrwydd a bwrdd iechyd.
- Mae aelodau'r cyhoedd yn cael eu recriwtio i'r panel gan ddefnyddio amrywiaeth o ddulliau ac yna'n cael eu gwahodd i gymryd rhan mewn arolygon rheolaidd i roi cipolwg ar faterion iechyd cyhoeddus allweddol.
- Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno canfyddiadau o arolwg Tachwedd 2024 sy'n cwmpasu:
 - **Disgwyliad oes iach**
 - **Ymwybyddiaeth o wasanaethau iechyd**
 - **Brechlynnau**
 - **Dull atal trais, stopio a chwilio**
- Rydym yn ddiolchgar iawn i drigolion Cymru sydd yn rhoi o'u hamser gwerthfawr i gymryd rhan yn y panel.

- Ymgwymerwyd â recriwtio cychwynnol i banel Amser i Siarad Iechyd Cyhoeddus (Tachwedd 2022-Ionawr 2023) dros y ffôn, wyneb yn wyneb ac ar y cyfryngau cymdeithasol.
 - Mae recriwtio yn broses barhaus a gall unigolion gofrestru drwy wefan [Panel Amser i Siarad Iechyd Cyhoeddus](#) (yn agor mewn ffenestr newydd) ar unrhyw adeg. Yn seiliedig ar sgrinio demograffig cychwynnol, caiff unigolion naill ai eu recriwtio'n uniongyrchol i'r panel neu eu gwahodd i ymuno â rhestr aros os yw'r cwota ar gyfer eu proffil demograffig yn llawn.
 - Wrth gyflwyno pob arolwg, bydd recriwtio ychwanegol wedi'i dargedu yn digwydd drwy gyfweiliadau wyneb yn wyneb ar y cyfryngau cymdeithasol i gynyddu cynrychioldeb sampl yn ôl yr angen.
 - Rhwng Ebrill 2023 a Mawrth 2024, gwahoddwyd aelodau'r panel i gwblhau arolwg bob dau fis, naill ai ar-lein neu dros y ffôn. O fis Ebrill 2024, mae arolygon yn cael eu cynnal yn chwarterol.
 - Ni chynhigir unrhyw gymhellion ariannol ar gyfer cyfranogiad.
 - Oherwydd bod y panel wedi'i ddewis yn rhannol ei hun ac yn canolbwyntio ar bynciau iechyd y cyhoedd, gallai'r sampl gael ei effeithio gan duedd tuag at drigolion sydd â mwy o ddiddordeb mewn pynciau iechyd cyhoeddus a materion gofal iechyd. Dylid ystyried hyn wrth ddehongli'r canfyddiadau.
 - Ceir rhagor o wybodaeth am ddulliau'r arolwg yn yr Atodiad.
- Ceir dadansoddiad demograffig o aelodau'r panel a gafodd eu gwahodd i gwblhau'r arolwg a'r 2,091 gymerodd ran, ac a gwblhaodd yr arolwg ym mis Tachwedd 2024 yn yr Atodiad.
 - Oni nodir yn wahanol, mae data'n cael eu pwysoli i adlewyrchu demograffeg y boblogaeth genedlaethol yn ôl oedran, rhyw ac amddifadedd.
 - Sylwer: efallai na fydd y canrannau yn yr adroddiad hwn yn gwneud cyfanswm o 100% oherwydd talgrynnu.

- Cymerodd 2,091 o bobl ran yn arolwg mis Tachwedd 2024 survey (29^{fed} Hydref – 12^{fed} Rhagfyr 2024).

Disgwyliad oes iach

- Dywedodd **58%** o bobl bod eu hiechyd yn dda neu'n dda iawn.
- Dywedodd **51%** o bobl fod eu hiechyd wedi bod yn flaenoriaeth uchel iddyn nhw dros y tair blynedd diwethaf.
- Gofynnwyd i bobl a oedd 17 eitem yn cael effaith gadarnhaol, negyddol neu ddim effaith ar eu hiechyd.

Y tair prif effaith **gadarnhaol** oedd:

- Mynediad i fyd natur a mannau awyr agored (**74%**)
- Faint o weithgarwch corfforol maen nhw'n ei wneud (**63%**)
- Y cartref maen nhw'n byw ynddo (**58%**)

Y tair prif effaith **negyddol** oedd:

- Mynediad at wasanaethau gofal iechyd (**42%**)
- Eu sefyllfa ariannol (**34%**)
- Cyfryngau cymdeithasol (**34%**)

Brechlynnau

- Dywedodd **54%** o bobl eu bod wedi clywed am feirws syncytiol anadlol (RSV).
- Dywedodd **32%** eu bod wedi clywed am y brechlyn RSV.

Ymwbyddiaeth o wasanaethau iechyd

- Pan ofynnwyd iddynt pa wasanaeth y byddent yn cysylltu ag ef gyntaf pe bai ganddynt gyflwr iechyd a'u bod yn ansicr pa wasanaeth yr oedd ei angen arnynt, dywedodd **42%** o bobl y byddent yn cysylltu â'u practis meddyg teulu. Byddai **28%** yn edrych ar wefan GIG 111 Cymru.
- Pan ofynnwyd iddynt sut y byddent yn darganfod pa wasanaethau yr oedd eu fferyllfa gymunedol leol yn eu cynnig, dywedodd **45%** y byddent yn ymweld â'r fferyllfa ac yn gofyn.
- Dywedodd **62%** o bobl eu bod yn gwybod am y Gwasanaeth Anhwylderau Cyffredin.

Dull atal trais, stopio a chwilio

- Dywedodd tua **40%** o bobl eu bod yn weddol wybodus neu'n wybodus iawn ynghylch pryd y caniateir i heddwas stopio a chwilio a'r hyn sy'n digwydd yn ystod stopio a chwilio.
- Pan ofynnwyd iddynt ddewis o restr o chwe emosiwn sut y byddent yn teimlo pe baent yn cael eu stopio a'u chwilio yn unol â'r protocol, dywedodd **44%** y byddent yn ofnus a dywedodd **44%** y byddent yn teimlo embaras.
- O'r **19%** a gafodd brofiad (yn bersonol neu fel tyst) o stopio a chwilio, dywedodd **33%** eu bod yn meddwl y byddai'n ddefnyddiol i bobl gael cymorth iechyd meddwl ar ôl iddynt gael eu stopio a'u chwilio.

Amser i Siarad
Iechyd Cyhoeddus
Cymru

Time to Talk
Public Health
Wales

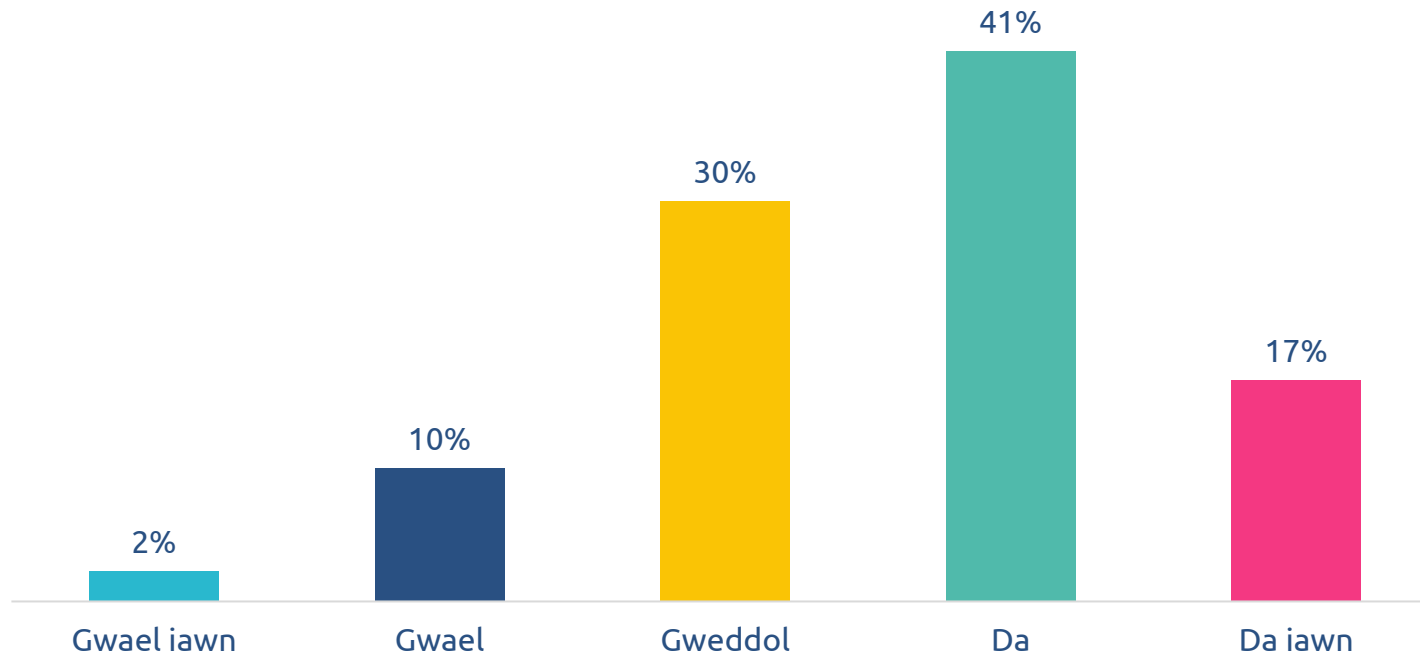
GIG
CYMRU
NHS
WALES

Iechyd Cyhoeddus
Cymru
Public Health
Wales

Disgwyliad oes iach

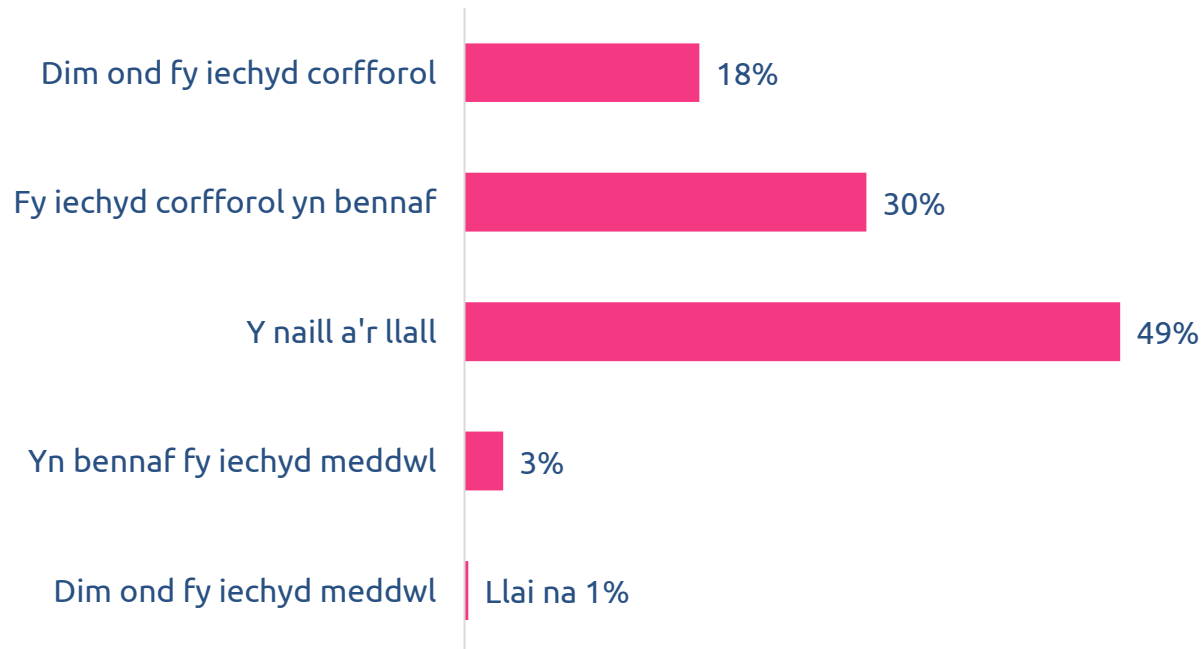
Yn yr adran hon, gofynnwyd sut roedd pobl yn teimlo am eu hiechyd a'r ffactorau sy'n cyfrannu at iechyd gwell neu waeth.

Pa mor dda yw eich iechyd yn gyffredinol?

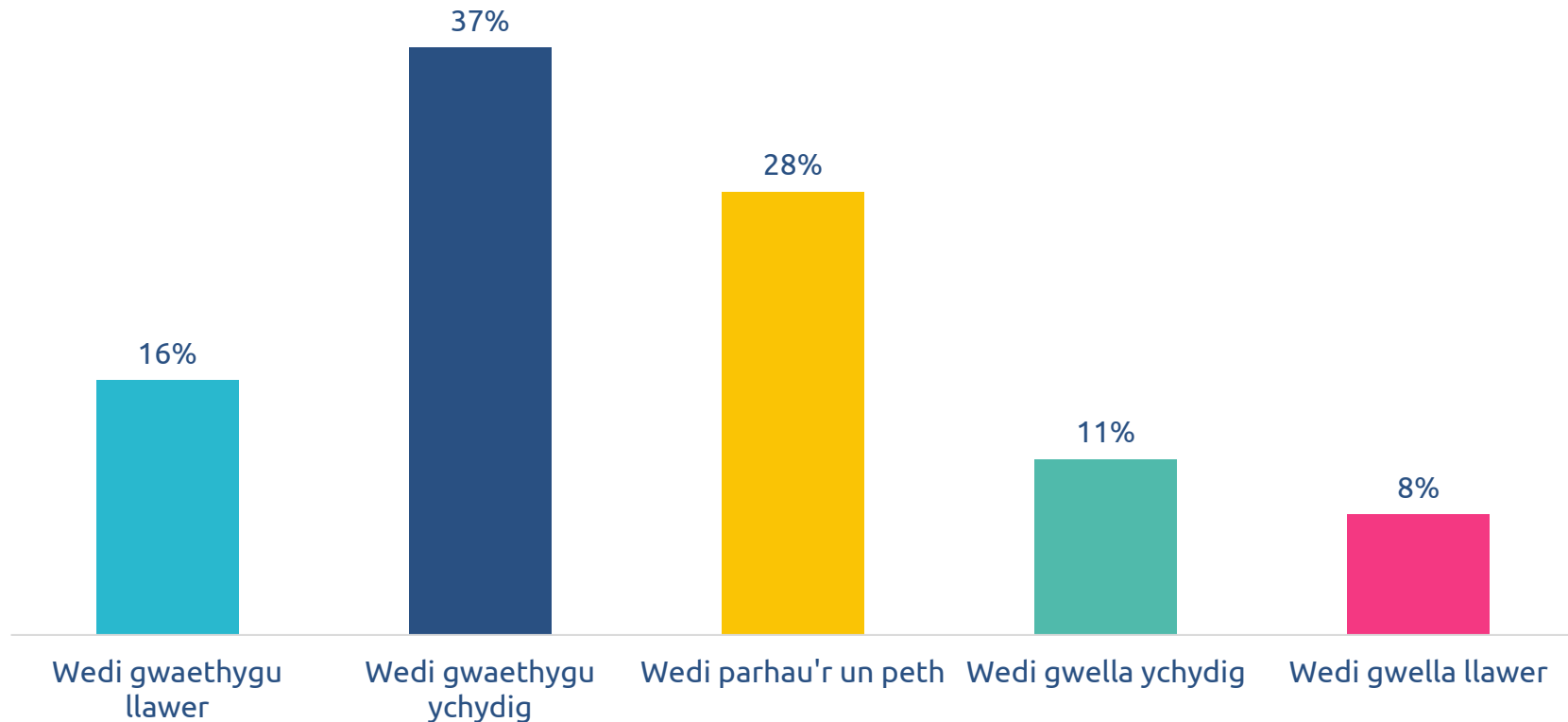
Gwell gennyf beidio â dweud = 0%

Pan wnaethoch chi ateb y cwestiwn blaenorol, oeddech chi'n meddwl yn fwy am eich iechyd corfforol, eich iechyd meddwl, neu'r naill a'r llall yn gyfartal?

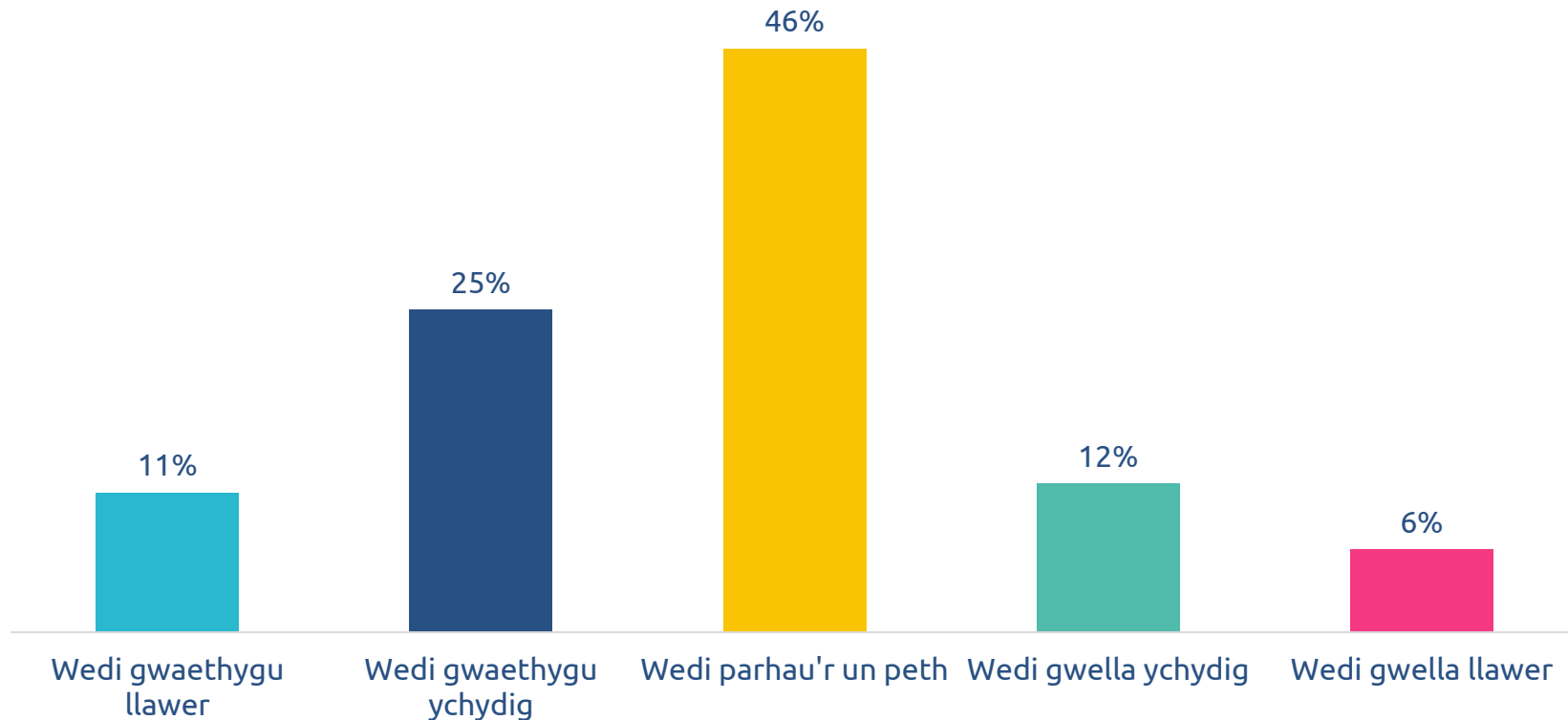
Gwell gennyf beidio â dweud = Llai na 1%

Dros y tair blynedd ddiwethaf, fydddech chi'n dweud bod eich iechyd corfforol wedi gwaethygu, gwella, neu aros yr un peth?

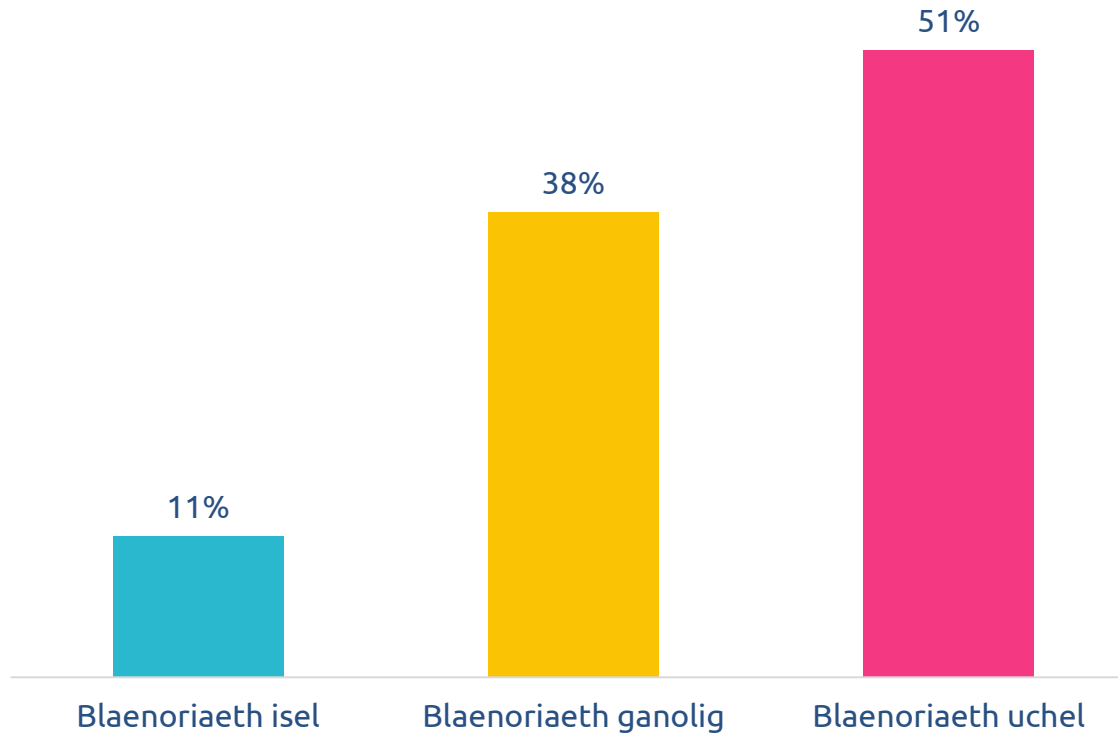
Gwell gennyf beidio â dweud = Llai na 1%

Dros y tair blynedd ddiwethaf, fydddech chi'n dweud bod eich iechyd meddwl wedi gwaethygu, gwella neu aros yr un peth?

Gwell gennyf beidio â dweud = Llai na 1%

Dros y tair blynedd ddiwethaf, faint o flaenoriaeth sydd wedi bod i chi ofalu am eich iechyd?

Gwell gennyf beidio â dweud = Llai na 1%

Wrth feddwl yn ôl drwy eich bywyd, pa mor bwysig ydych chi'n meddwl y bu'r canlynol wrth lunio eich cyflwr iechyd presennol?

	Ddim yn bwysig o gwbl	Rhywfaint yn bwysig	Pwysig iawn	Amherthnasol
Y lleoedd rydych chi wedi byw ynddyn nhw (e.e. eich tai, cymuned)	21%	35%	43%	
Yr ymddygiadau rydych chi wedi bod yn rhan ohonyn nhw (e.e. defnydd o alcohol, ysmegu, deiet, gweithgarwch corfforol)	16%	37%	46%	
Eich mynediad i wasanaethau iechyd (e.e. Meddygon Teulu, apwyntiadau ysbytai)	8%	32%	60%	
Eich perthnasoedd teuluol	12%	29%	58%	
Eich sefyllfa ariannol	15%	42%	43%	
Y swyddi fu gennych chi	12%	35%	42%	10%
Argaeledd cynhyrchion afiach (e.e. bwyd, alcohol, gamblo, tybaco)	41%	36%	22%	

Gwell gennyf beidio â dweud ar gyfer pob datganiad = Yn hafal i neu'n llai na 1%

Ar hyn o bryd, i ba raddau y mae'r canlynol yn cael effaith negyddol, effaith gadarnhaol, neu ddim effaith ar eich iechyd?

Roedd y cwestiwn hwn yn ymdrin â 17 maes gwahanol, a gyflwynir mewn dau grŵp ar lefel unigol a lefel amgylcheddol. Mae'r tabl hwn yn dangos eitemau ar lefel unigol.

	Effaith negyddol fawr	Effaith negyddol fach	Dim effaith	Effaith gadarnhaol fach	Effaith gadarnhaol fawr	Amherthnasol
Eich sefyllfa ariannol	10%	24%	26%	24%	16%	
Eich swydd	8%	18%	14%	14%	10%	36%
Eich cyfrifoldebau gofal plant	3%	6%	20%	5%	6%	61%
Cyfrifoldebau rhoi gofal i eraill (e.e. aelodau'r teulu)	6%	18%	18%	4%	4%	49%
Eich perthnasoedd personol	6%	15%	22%	18%	38%	
Faint o weithgarwch corfforol rydych chi'n ei wneud	12%	16%	9%	27%	36%	
Y mathau o fwyd rydych chi'n eu bwyta	7%	22%	16%	25%	29%	
Faint o alcohol rydych chi'n ei yfed	3%	17%	40%	6%	3%	30%
Y cartref rydych chi'n byw ynddo	4%	13%	24%	25%	33%	

Gwell gennyf beidio â dweud ar gyfer pob datganiad = Yn hafal i neu'n llai na 1%

Ar hyn o bryd, i ba raddau y mae'r canlynol yn cael effaith negyddol, effaith gadarnhaol, neu ddim effaith ar eich iechyd?

Roedd y cwestiwn hwn yn ymdrin â 17 maes gwahanol, a gyflwynir mewn dau grŵp ar lefel unigol a lefel amgylcheddol. Mae'r tabl hwn yn dangos eitemau ar lefel amgylcheddol.

	Effaith negyddol fawr	Effaith negyddol fach	Dim effaith	Effaith gadarnhaol fach	Effaith gadarnhaol fawr	Amherthnasol
Eich mynediad i wasanaethau gofal iechyd	19%	23%	20%	21%	17%	
Technoleg ar gyfer monitro iechyd (e.e. ffitrwydd, pwysedd gwaed)	2%	5%	49%	31%	12%	
Cyfryngau cymdeithasol	8%	26%	43%	15%	4%	3%
Yr amgylchedd (e.e. ansawdd awyr, newid hinsawdd)	5%	24%	38%	18%	15%	
Eich mynediad i natur a lle awyr agored (e.e. parciau)	2%	5%	18%	27%	47%	
Cludiant ar gael a rhwydweithiau teithio	9%	19%	49%	15%	8%	
Ymddygiad cwmnïau (e.e. marchnata a hyrwyddo cynhyrchion)	9%	24%	60%	5%	1%	
Eich mynediad i offer ffitrwydd	6%	12%	42%	19%	21%	

Gwell gennyf beidio â dweud ar gyfer pob datganiad = Yn hafal i neu'n llai na 1%

Amser i Siarad
Iechyd Cyhoeddus
Cymru

Time to Talk
Public Health
Wales

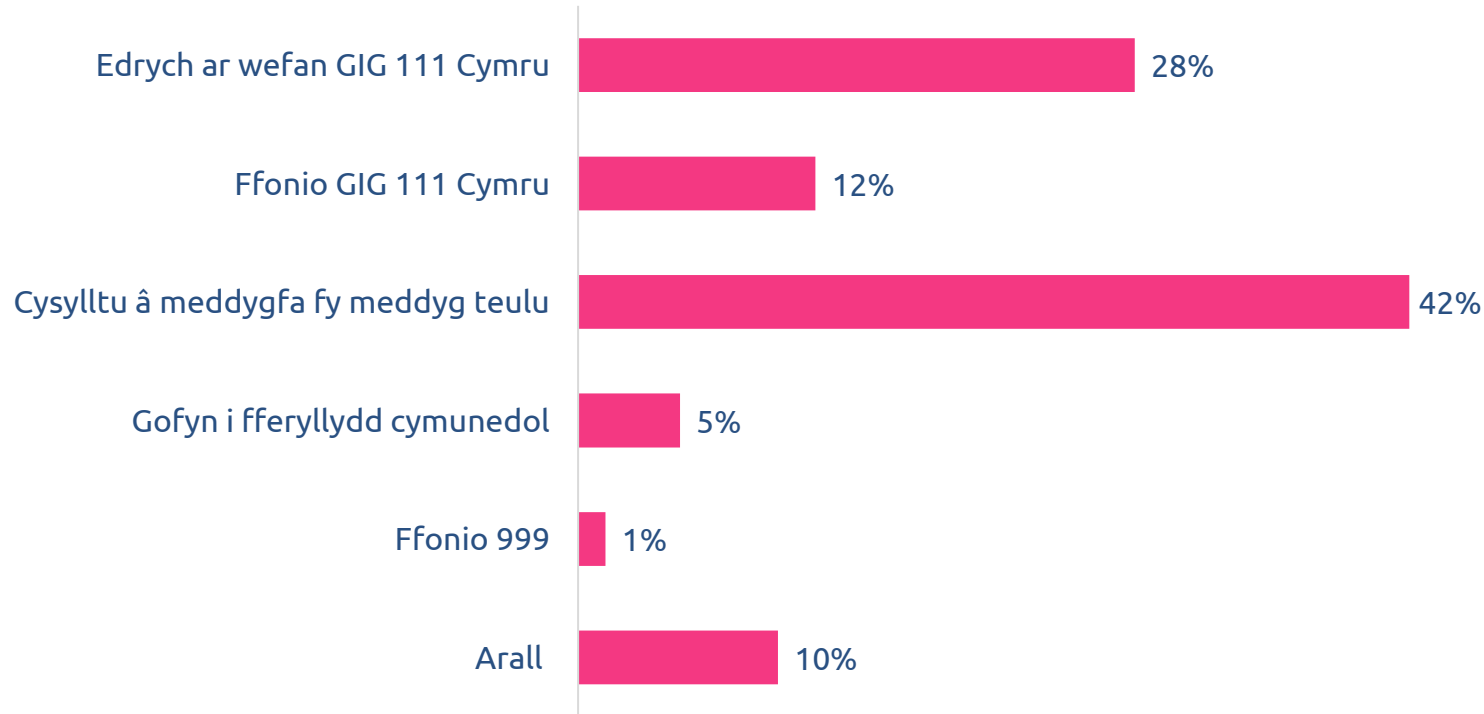
GIG
CYMRU
NHS
WALES

Iechyd Cyhoeddus
Cymru
Public Health
Wales

Ymwybyddiaeth o wasanaethau iechyd

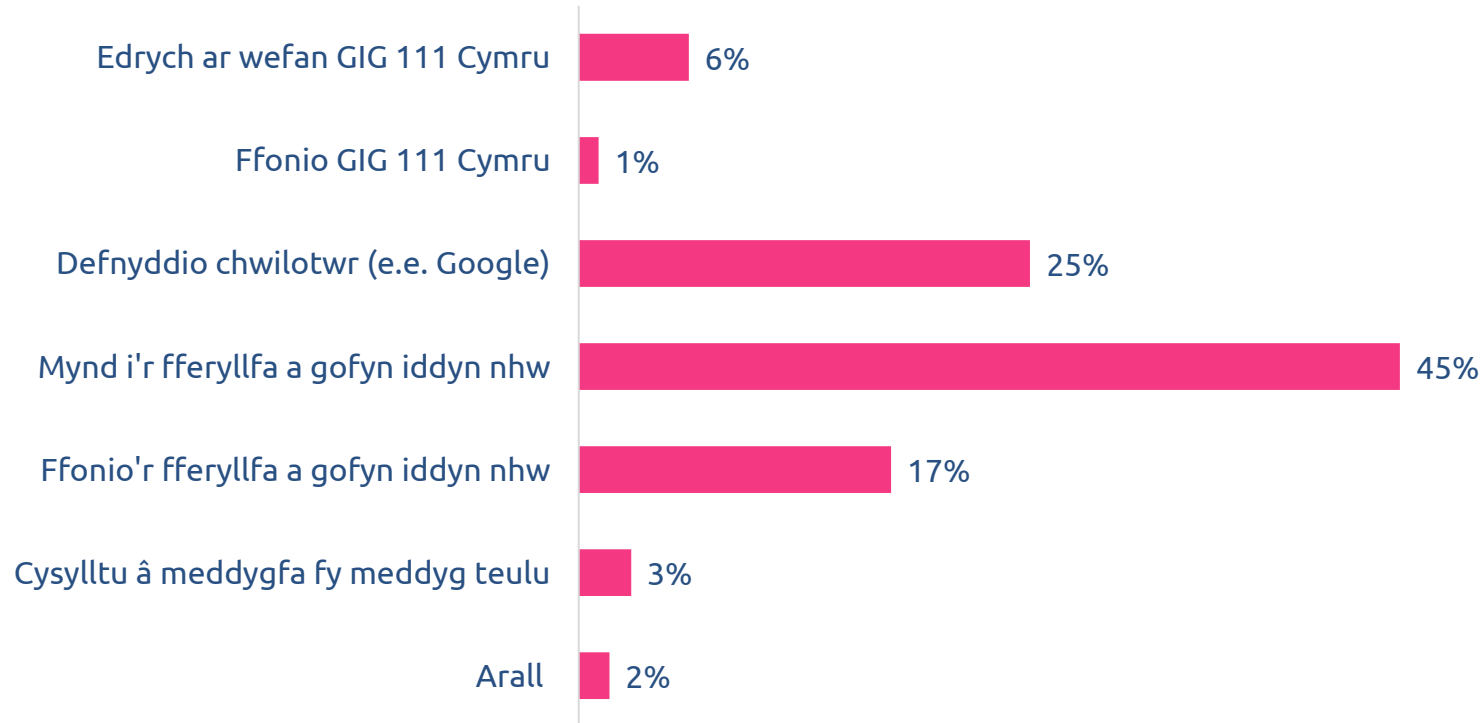
Yn yr adran hon, gofynnwyd i bobl am eu hymwybyddiaeth o wasanaethau iechyd yng Nghymru.

Dychmygwch fod gennych chi gyflwr iechyd, a'ch bod chi'n ansicr pa wasanaeth iechyd oedd ei angen arnoch. Pa un o'r canlynol byddech chi'n fwyaf tebygol o'i wneud? (*Un ymateb yn unig*)

Gwell gennyf beidio â dweud = Llai na 1%

Dychmygwch fod angen i chi ddarganfod pa wasanaethau mae eich fferyllfa gymunedol leol yn eu cynnig, pa un o'r canlynol byddech chi'n ei wneud? (Un ymateb yn unig)

Gwell gennyf beidio â dweud = Llai na 1%

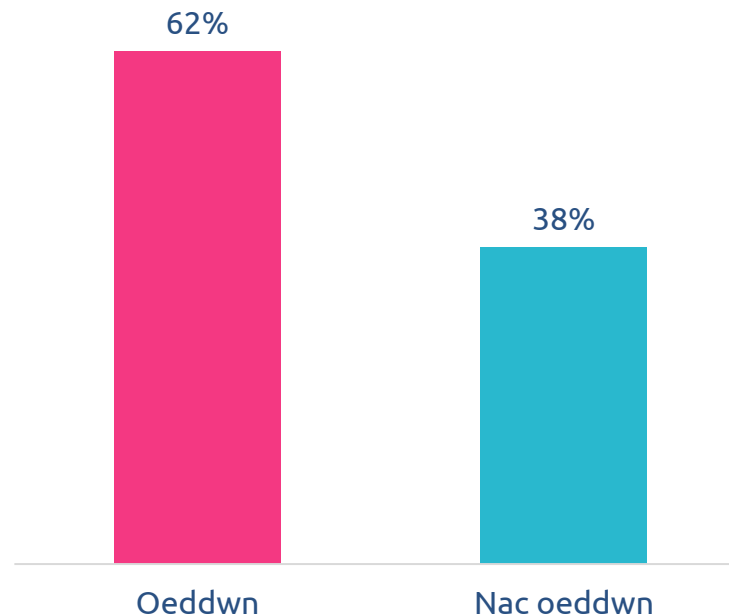
Pa rai o'r cyflyrau iechyd canlynol, os o gwbl, byddech chi'n mynd yn uniongyrchol i'ch fferyllfa gymunedol leol i gael help gyda nhw?

	Byddwn	Na fyddwn	Amherthnasol
Llwnc tost	72%	28%	
Clust dost neu haint clust	63%	36%	
Haint y llwybr wrinol (UTI)	38%	61%	
Atalcenhedlu brys (pilsen y bore trannoeth)	24%	8%	67%
Atalcenhedlu rheolaidd	14%	22%	64%

Gwell gennyf beidio â dweud ar gyfer pob datganiad = 1%

Mae cynllun o'r enw Gwasanaeth Anhwylderau Cyffredin yn cael ei gynnig gan fferyllfeydd cymunedol. O dan y cynllun, gall pobl dderbyn cyngor a thriniaeth am ddim gan y GIG ar gyfer 27 o wahanol afiechydon megis brech yr ieir, clefyd y gwair, llyngyr edau, lindag a dafadennau.

Cyn heddiw, oeddech chi'n gwybod bod fferyllfeydd cymunedol yn cynnig y gwasanaeth hwn?

Gwell gennyf beidio â dweud = 0%

Yn 2023, gwnaed newidiadau i gynyddu'r gwasanaethau a ddarperir gan optometryddion (sy'n arbenigwyr llygaid hyfforddedig iawn) mewn optegwyr y stryd fawr yng Nghymru.

Pa rai o'r gwasanaethau canlynol oeddech chi'n gwybod y gallech chi weld optometrydd amdanyn nhw?

Profion llygaid arferol	89%
Pryder am gyflyrau llygaid difrifol (e.e. glawcoma)	64%
Asesiad gwelediad isel a chymhorthion golwg isel	56%
Gofal llygaid brys (e.e. llygaid coch, poenus, brychau, goleuadau fflachio neu golli golwg sydyn)	54%
Gofal llygaid brys	43%
Dim un o'r uchod	7%
Gwell gen i beidio â dweud	1%

Gwell gennyf beidio â dweud = 1%

Mae meddygfeydd meddygon teulu yn darparu ystod o wasanaethau sy'n cael eu darparu gan wahanol weithwyr iechyd proffesiynol yn dibynnu ar anghenion y claf.

Cyn heddiw, pa un o'r gweithwyr iechyd proffesiynol canlynol oeddech chi'n gwybod y gallech chi ei weld mewn meddygfa meddyg teulu?

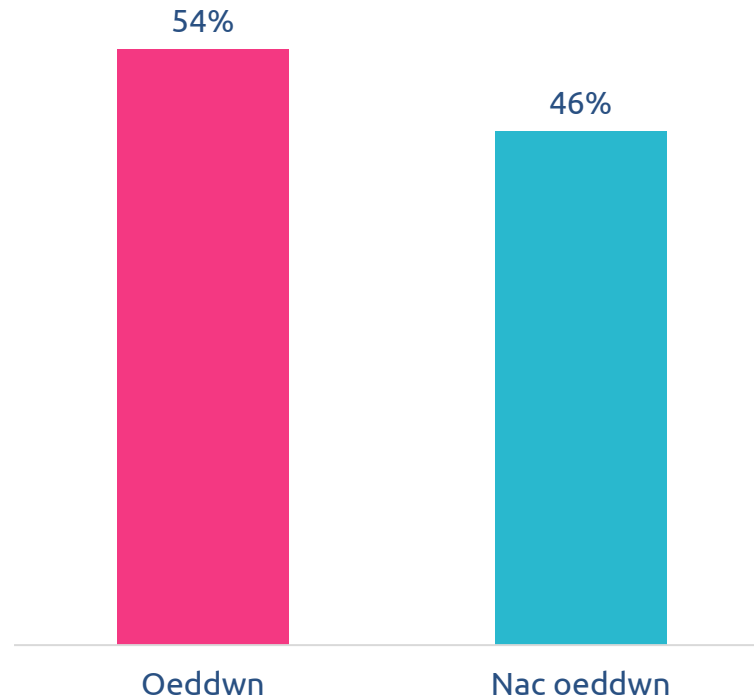
	Oeddwn	Nac oeddwn
Nyrs	95%	4%
Ymarferydd nyrsio (e.e. yn gallu rhagnodi triniaeth, archebu profion, a darparu diagnosis)	85%	15%
Fferyllydd	50%	49%
Ffisiotherapydd	39%	60%
Ymarferydd iechyd meddwl	39%	60%
Parafeddyg	17%	82%

Gwell gennyf beidio â dweud ar gyfer pob datganiad = Yn hafal i neu'n llai na 1%

Brechlynnau

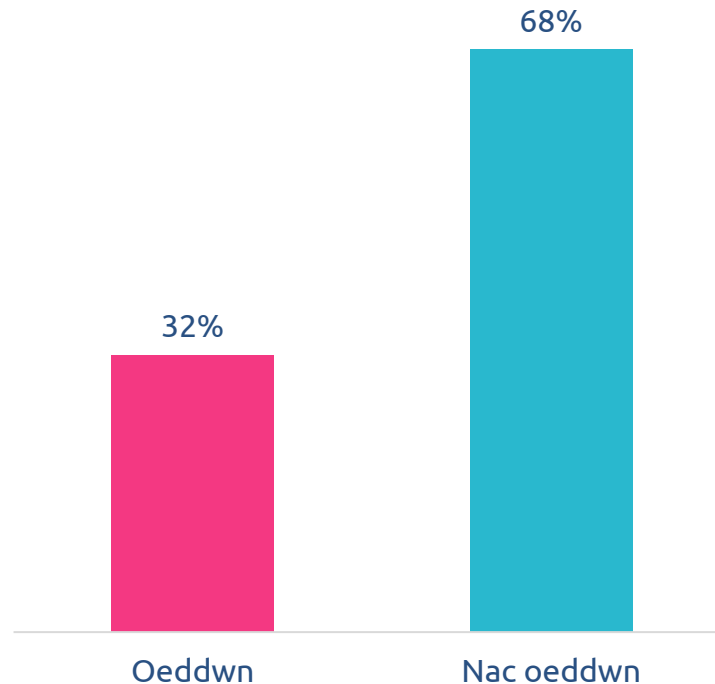
Yn yr adran hon, gofynnwyd am ymwybyddiaeth pobl o'r feirws syncytiol anadlol (RSV), a elwir weithiau yn Bronciolitis. Mae RSV yn salwch firaol sy'n achosi symptomau sy'n debyg i annwyd cyffredin (e.e. trwyn yn rhedeg, peswch, twymyn, gwichian). Mae'r feirws fel arfer yn digwydd yn y gaeaf a dechrau'r gwanwyn ac yn rhoi pwysau ar y GIG.

Cyn heddiw, a oeddech chi wedi clywed am y feirws syncytaidd anadlol (RSV)?

Gwell gennyf beidio â dweud: = Llai na 1%

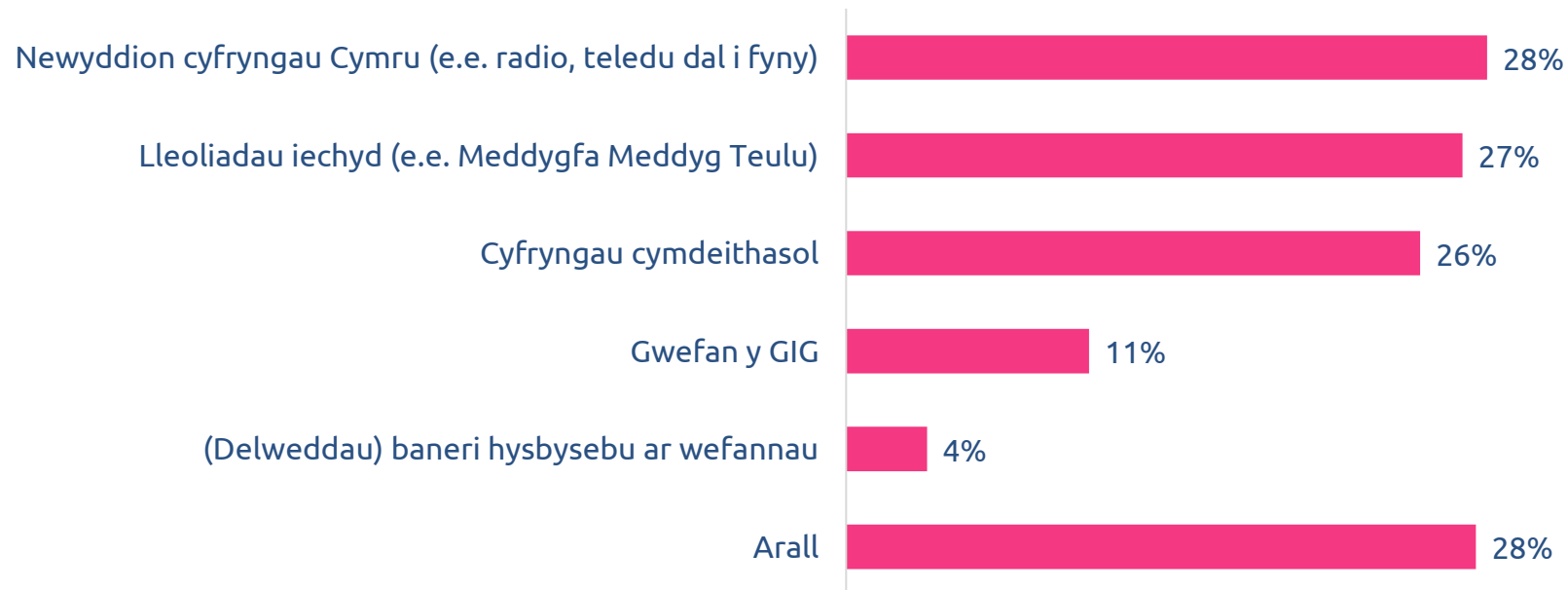
Cafodd brechlyn i amddiffyn rhag salwch difrifol a achoswyd gan RSV ei lansio ar gyfer grwpiau penodol o bobl ym mis Medi. Cyn heddiw, oeddech chi wedi clywed am y brechlyn hwn?

Gwell gennyf beidio â dweud = Llai na 1%

Gofynnwyd i'r rhai a ddywedodd eu bod wedi clywed am y brechlyn RSV (n = 674; heb ei bwysoli)

Ble clywsoch chi am y brechlyn newydd RSV? Dewiswch bob un sy'n berthnasol.

Roedd ymatebion testun eraill yn cynnwys: Teulu, ffrindiau a chydweithwyr; eu gweithle a'u proffesiwn; cyfryngau a newyddion amhenodol. Gwell gennyf beidio â dweud = 2%

Dull atal trais , stopio a chwilio

Gall trais a throsedd effeithio ar iechyd a lles pobl. Gofynnwyd am farn pobl ar ddull atal trais, lle os oes gan swyddog heddlu sail resymol i amau bod rhywun yn cario arf, eiddo wedi'i ddwyn, neu rywbeth y gellid ei ddefnyddio i gyflawni trosedd, gallant stopio a chwilio'r person. Gelwir hyn yn 'stopio a chwilio Adran 1'.

Pa un o'r datganiadau canlynol sy'n adlewyrchu'n gywir sut rydych chi'n teimlo am 'stopio a chwilio' ym maes plismona?

Rwy'n credu bod angen stopio a chwilio ac y dylai'r heddlu barhau i'w ddefnyddio fel y maent

50%

Rwy'n credu bod angen stopio a chwilio ond nid yw'r heddlu'n ei ddefnyddio'n briodol

36%

Rwy'n credu bod stopio a chwilio yn ddiangen a dylai'r heddlu roi'r gorau i'w ddefnyddio

4%

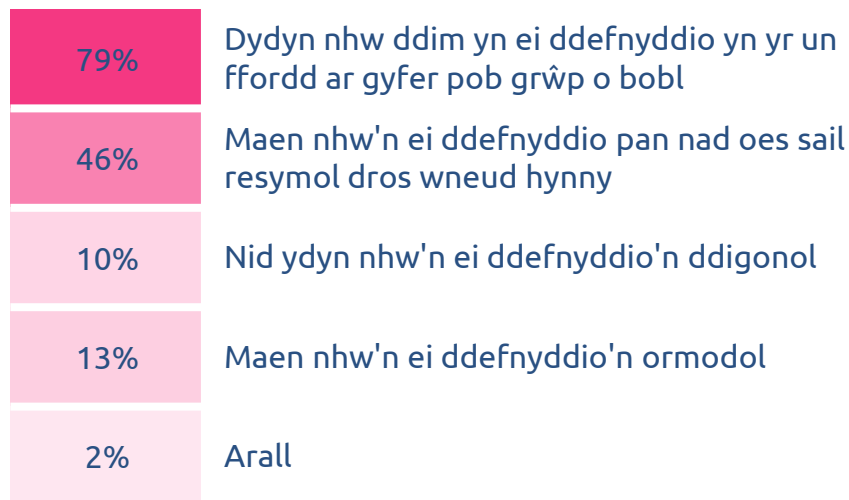
Ddim yn gwybod

10%

Gwell gennyf beidio â dweud = 1%

Gofynnwyd i'r rhai a ddywedodd eu bod yn meddwl bod **angen** stopio a chwilio, ond nad yw'r heddlu'n ei ddefnyddio'n briodol (n = 764; heb ei bwysoli).

Pam rydych chi'n meddwl nad yw'r heddlu'n defnyddio pwerau stopio a chwilio yn briodol? Dewiswch bob un sy'n berthnasol

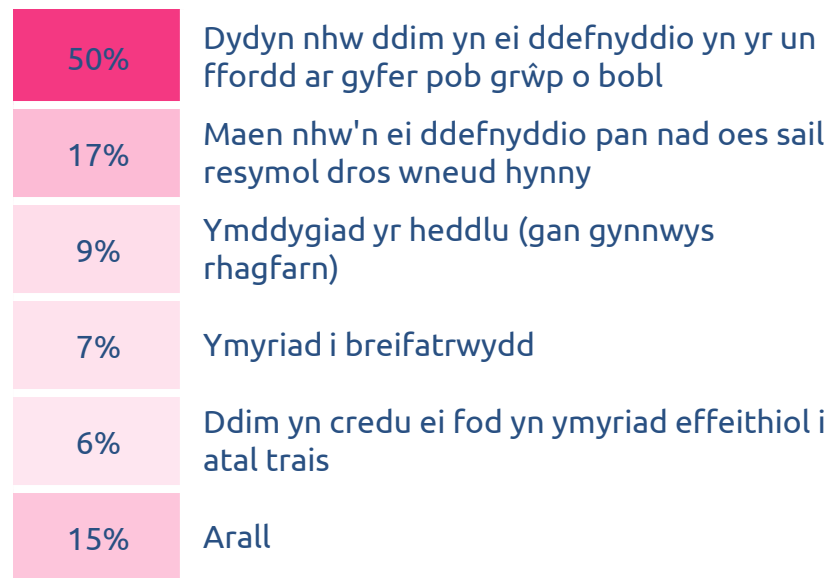

Gwell gennyf beidio â dweud = 1%

Gofynnwyd i'r rhai a ddywedodd eu bod yn meddwl bod stopio a chwilio yn **ddiangen** ac y dylai'r heddlu roi'r gorau i'w ddefnyddio (n = 82; heb ei bwysoli).

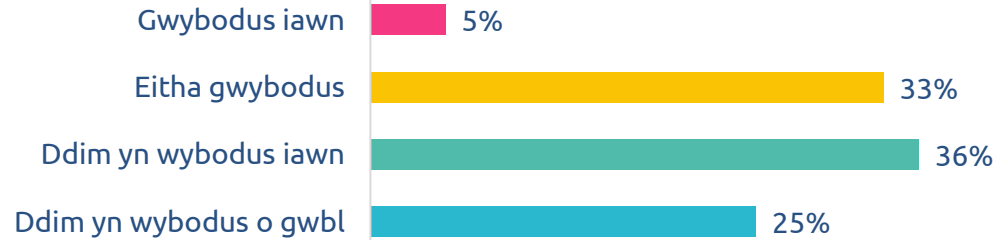
Mewn ychydig eiriau, dywedwch wrthym pam rydych yn credu bod stopio a chwilio yn ddiangen ac y dylai'r heddlu roi'r gorau i'w ddefnyddio.

Yn gyntaf, cafodd ymatebion testun agored eu codio i'r ymatebion a ddefnyddiwyd yn y cwestiwn blaenorol a nodwyd codau ychwanegol.

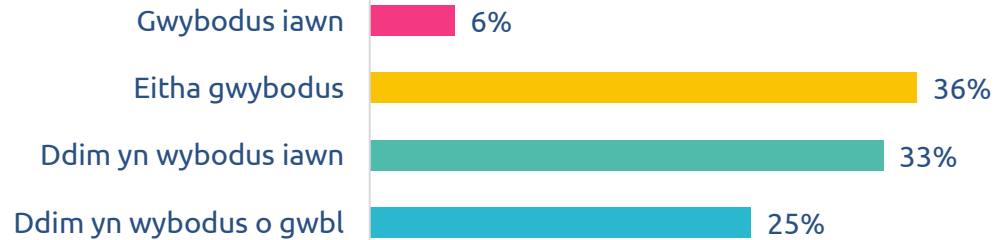

Pa mor wybodus, os o gwbl, byddech chi'n dweud eich bod chi am bob un o'r canlynol... ?

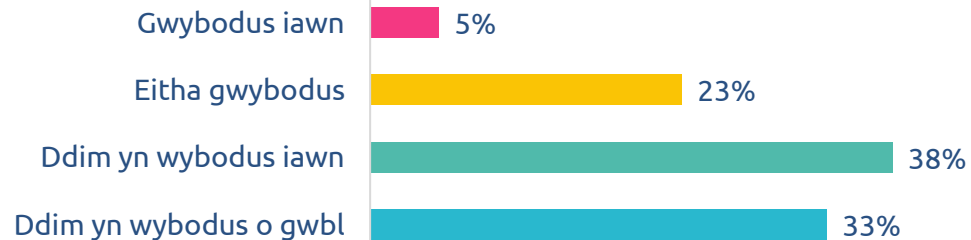
Pan ganiateir stopio a chwilio

Beth sy'n digwydd mewn stopio a chwilio

Hawliau person pan fydd yn cael ei stopio a'i chwilio

Gwell gennyf beidio â dweud ar gyfer pob datganiad = 1%

Cyn heddiw, a oeddech chi'n gwybod unrhyw un o'r ffeithiau canlynol am yr hyn sy'n digwydd yn ystod stopio a chwilio Adran 1?

	Oeddwn	Nac oeddwn
Mae'n rhaid i'r heddwes esbonio pam mae person wedi cael ei stopio a beth mae'n disgwyl dod o hyd iddo yn ystod y chwiliad	73%	25%
Os yw'n bosibl, dylai'r person gael ei chwilio gan swyddog heddlu o'r un rhyw	68%	29%
Gellir gofyn i berson dynnu eu cot, menig neu siaced yn ystod y chwiliad. Os gofynnir iddyn nhw dynnu unrhyw beth arall, gan gynnwys dillad crefyddol, rhaid eu tynnu allan o olwg y cyhoedd	51%	46%
Mae'n rhaid i'r heddwes ddweud ei enw ac enw'r orsaf heddlu y maen nhw wedi'i lleoli ynddi	47%	51%
Mae hawl gan berson gael ffurflen stopio a chwilio	44%	53%

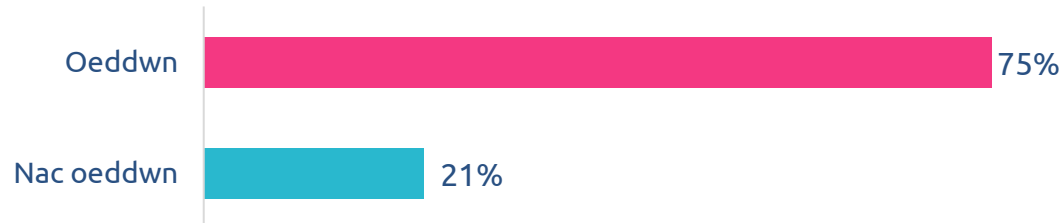
Gwell gennyf beidio â dweud ar gyfer pob datganiad = Yn hafal i neu'n llai na 3%

Oeddech chi'n gwybod y canlynol am stopio a chwilio Adran 1?

Nid yw'r chwiliad yn wirfoddol (h.y. ni all person wrthod cael ei stopio a'i chwilio)

Ni chaiff yr heddlu stopio a chwilio rhywun yn unig ar sail eu hethnigrwydd

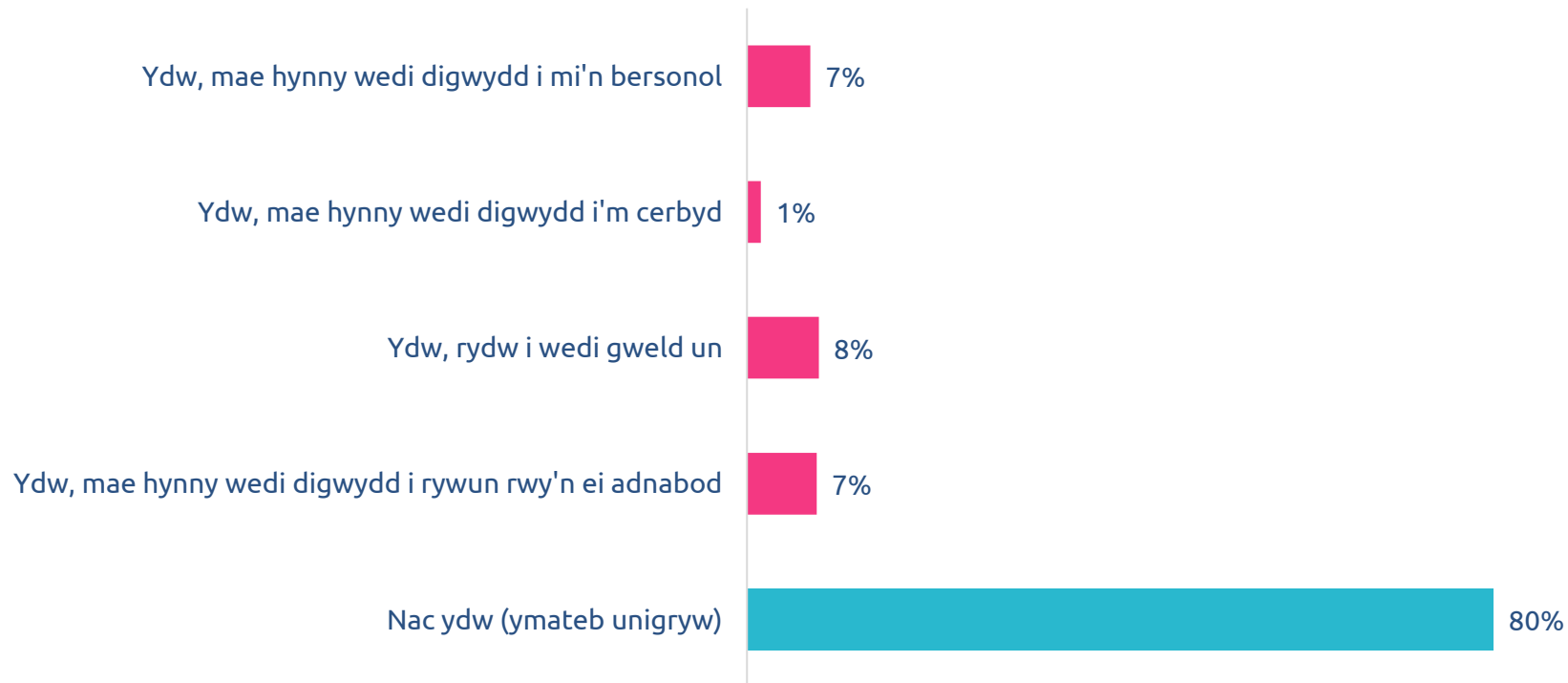

Ni chaiff yr heddlu stopio a chwilio rhywun unig am eu bod nhw eisoes yn hysbys i'r heddlu

Gwell gennyf beidio â dweud ar gyfer pob datganiad = Yn hafal i neu'n llai na 4%

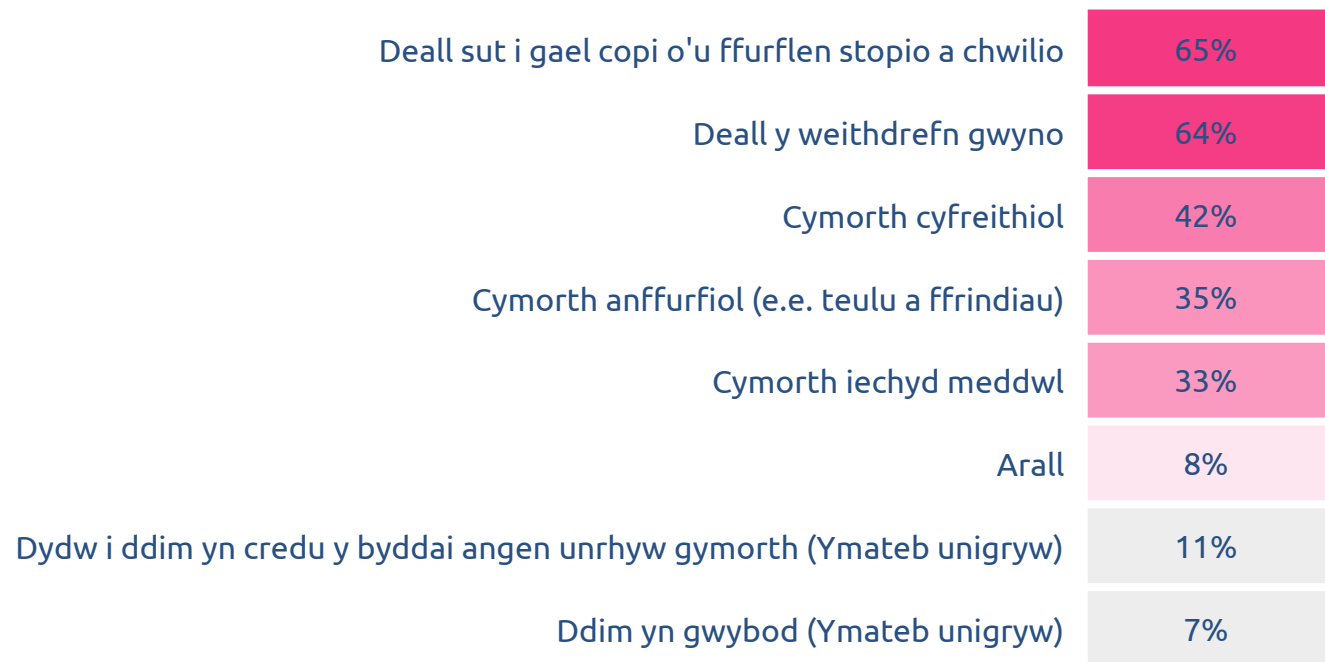
Ydych chi neu rywun rydych chi'n ei adnabod erioed wedi cael eich stopio a'ch chwilio neu a ydych chi erioed wedi gweld rhywun yn cael ei stopio a'i chwilio? Dewiswch bob un sy'n berthnasol.

Gwell gennyf beidio â dweud = 1%

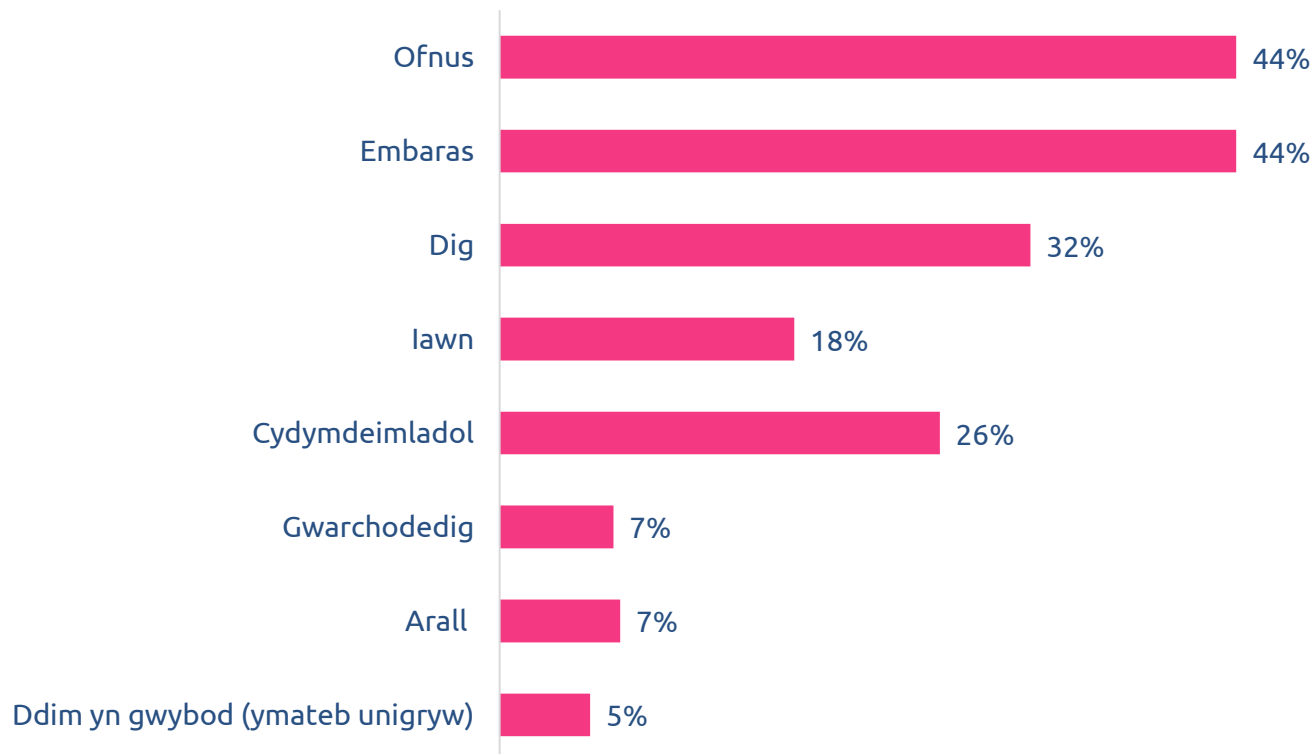
Gofynnwyd i'r rhai a ddywedodd eu bod wedi cael profiad o stopio a chwilio, naill ai'n bersonol neu fel tyst (n = 403; heb ei bwysoli)

Pa fath o gymorth, os o gwbl, ydych chi'n credu y byddai'n ddefnyddiol i bobl ei gael ar ôl iddyn nhw gael eu stopio a'u chwilio? Dewiswch bob un sy'n berthnasol

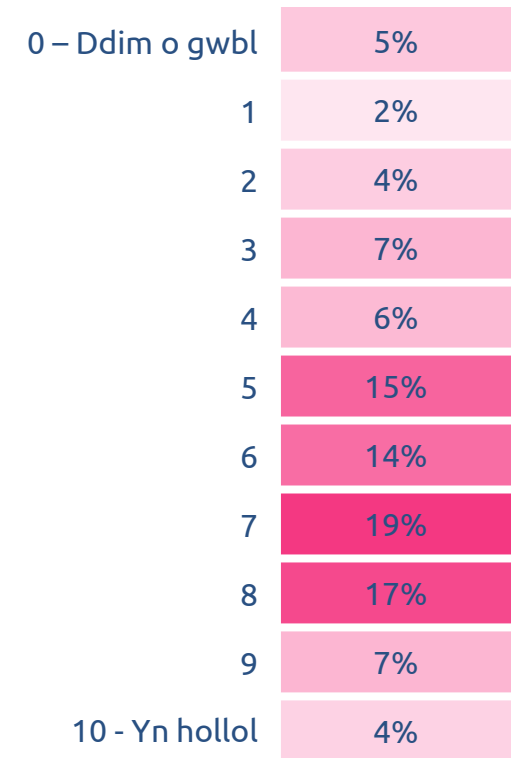
Gwell gennyf beidio â dweud = 0%

Dychmygwch eich bod chi wedi cael eich stopio a'ch chwilio gan heddwas, a esboniodd pam roeddech wedi cael eich stopio a'r hyn yr oedden nhw'n disgwyl dod o hyd iddo cyn gwneud y chwiliad, ac wedi ateb unrhyw gwestiynau oedd gennych chi. Pa un o'r emosiynau canlynol ydych chi'n meddwl y byddech chi'n eu teimlo? Dewiswch bob un sy'n berthnasol

Gwell gennyf beidio â dweud = 1%

Ar raddfa o 0 i 10, lle 0 yw dim o gwbl a 10 yw yn hollol, faint ydych chi'n ymddiried yn yr heddlu?

Y sgôr gymedrig a gyfrifwyd gan y rhai a ymatebodd gydag ymateb rhwng 0 a 10 oedd 5.9 (gwyriad safonol = 2.44).
Gwell gennyf beidio â dweud = 1%

Amser i Siarad Iechyd Cyhoeddus *Cymru*

Time to Talk Public Health *Wales*

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Iechyd Cyhoeddus
Cymru
Public Health
Wales

Eisiau bod yn rhan o'r Panel?

Mae recriwtio i Banel Iechyd y Cyhoedd Amser i Siarad yn barhaus gan ein bod am siarad ag ystod eang o unigolion ledled Cymru.

Os ydych chi'n byw yng Nghymru ac yn 16+ oed, dyma'ch cyfle i gael eich clywed.

[SiaradICCymru.com](https://www.siaradiccymru.com)

01663 761976

SiaradICCymru@wales.nhs.uk

Ymunwch
â'r Grwp

Sut mae'r
Panel yn
gweithio?

Dweud
eich
dweud!

Beth yw
iechyd
cyhoeddus?

Gwneud
wahaniaeth!

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Iechyd Cyhoeddus
Cymru
Public Health
Wales

icc.gig.cymru

SiaradICCymru@wales.nhs.uk

02920 227744

Iechyd Cyhoeddus Cymru

@IechydCyhoeddus

Eisiau dysgu mwy am sut i fyw bywyd iach a llewyrchus?

Eisiau darganfod sut i helpu eich cymuned i ffynnu?

Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru yn gweithio i ddiogelu a gwella iechyd a llesiant a lleihau anghydraddoldebau iechyd i bobl yng Nghymru.

**Polisi ac Iechyd Rhyngwladol
Canolfan Gydwethredol Sefydliad Iechyd y Byd (WHO CC)
ar Fuddsoddi ar gyfer Iechyd a Llesiant**

Tîm y Prosiect: Dr Catherine Sharp, Prof Karen Hughes, Lewis Brace

Diolchiadau am Gymorth Prosiect Ehangach:

Polisi a Iechyd Rhyngwladol, WHO CC: Dr Sumina Azam, Dr Rebecca Hill, Carys Dale

Tîm Cyfathrebu: Daniel Owens, Chris Jones, Rebecca Hopkins, Danny Donovan, Lucy Omnet, Chloe Buckley, Angharad Willis

Grŵp Cyngori Traws-Sefydliadol: Amy Burgess, Bethan Bowden, Susan Belfourd, Giles Greene, Emily van de Venter, Chris Roberts (Llywodraeth Cymru) and Semele Mylona (Llywodraeth Cymru)

Datblygu'r Holiadur

Datblygwyd y cwestiynau a ddefnyddiwyd yn arolwg mis Tachwedd 2024 mewn partneriaeth â chydweithwyr yn Iechyd Cyhoeddus Cymru a Llywodraeth Cymru.

Amser i Siarad
Iechyd Cyhoeddus
Cymru

Time to Talk
Public Health
Wales

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Iechyd Cyhoeddus
Cymru
Public Health
Wales

Atodiad

Demograffeg

Dulliau

		Poblogaeth (16+ oed)	Sampl panel cyffredinol N = 4,005		Sample arolwg Tachwedd 2024 N = 2,091	
Rhyw	Gwryw	49%	1,583	40%	1,017	49%
	Benyw	51%	2,376	59%	1,053	50%
	Arall	-	46	1%	21	1%
Oedran (blynyddoedd)	16-29	21%	670	17%	508	24%
	30-49	29%	1,636	41%	653	31%
	50-69	31%	1,159	29%	563	27%
	70+	19%	540	13%	367	18%
Cwintel amddifadedd	1 (Mwyaf)	19%	645	16%	328	16%
	2	20%	769	19%	382	18%
	3	21%	793	20%	424	20%
	4	21%	855	21%	464	22%
	5 (Lleiaf)	20%	943	24%	493	24%

Nodwch. Data poblogaeth o [Amcangyfrifon y Swyddfa Ystadegau Gwladol o boblogaeth y DU, Cymru a Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon \(Canol 2020\)](#) (yn agor mewn ffenestr newydd); Data cwintel amddifadedd o [Fynegai Amddifadedd Lluosog Cymru \(2019\)](#) (yn agor mewn ffenestr newydd).

Oherwydd diffyg cyfranogiad mewn pedwar arolwg yn olynol, mae 495 o bobl wedi cael eu tynnu oddi ar y panel. Amlinellwyd y broses hon i aelodau'r panel yn y deunydd ymuno.

		Poblogaeth (16+ oed)	Sampl panel cyffredinol N = 4,005		Sample arolwg Tachwedd 2024 N = 2,091	
Ethnigrwydd	Gwyn	95%	3,843	96%	2,000	96%
	Ethnigrwydd cymysg	1%	65	2%	32	2%
	Asaidd neu Asaidd Prydeinig	2%	56	1%	29	1%
	Du, Affricanaidd, Caribiaidd, Du Cymraeg neu Du Prydeinig	1%	15	Llai na 1%	14	1%
	Ethnigrwydd arall	1%	15	Llai na 1%	11	1%
	Gwell gennyf beidio â dweud	-	11	Llai na 1%	5	Llai na 1%
Bwrdd Iechyd	BIP Aneurin Bevan	19%	723	18%	365	19%
	BIP Betsi Cadwaladr	22%	735	18%	405	22%
	BIP Caerdydd a'r Fro	16%	784	20%	399	16%
	BIP Cwm Taf Morgannwg	14%	575	14%	298	14%
	Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda	12%	558	14%	281	12%
	BI Addysgu Powys	4%	154	4%	109	4%
	BIP Bae Abertaw	12%	476	12%	234	12%

Nodwch. Mae amcangyfrifon poblogaeth yn ôl ethnigrwydd (yn agor mewn ffenest newydd) a gafwyd gan Stats Cymru ar gyfer pob oed oherwydd nad oes data ar gael ar gyfer trigolion 65+ oed nad ydynt yn wyn. Amcangyfrifon poblogaeth gan fyrrddau iechyd lleol (yn agor mewn ffenest newydd) wedi'u casglu o Stats Cymru. BIP: Bwrdd Iechyd Prifysgol; BI: Bwrdd Iechyd.

- Gosodwyd targed cychwynnol o 2,500 aelod panel er mwyn cael sampl arolwg misol o tua 1,000 ymateb, gydag amcangyfrif o gyfraddau ymateb i bob arolygon i fod yn uchafswm o 50%. I gyrraedd ystod o unigolion, defnyddiwyd tri dull recriwtio:
 - Ffon
 - Cyfryngau cymdeithasol
 - Wyneb yn wyneb
- Cafodd cwmni ymchwil i'r farchnad proffesiynol (DJS Research Limited) ei gaffael i gynnal y recriwtio a'r arolygon.
- Defnyddiwyd samplu cwota haenog wrth recriwtio dros y ffôn ac wyneb yn wyneb. Cwotâu wedi'u cymhwyso i:
 - Daearyddiaeth (Bwrdd Iechyd)
 - Oed
 - Rhyw
 - Cwintel Amddifadedd (Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru)
- Roedd targedu cyfryngau cymdeithasol yn canolbwyntio ar fylchau demograffig mewn recriwtio.
- Cwblhaodd aelodau'r panel arolwg recriwtio cychwynnol a gofynnir iddynt gwblhau arolygon 15-20 munud bob yn ail mis. Cynhelir arolygon ar-lein neu dros y ffôn bob yn ail fis, yn dibynnu ar ddewis y sawl sy'n cymryd rhan.
- Mae rhagor o fanylion methodolegol ar gael ym [mhrotocol y prosiect](#) (yn agor mewn ffenest newydd).

- Ar gyfer pob arolwg, gwahoddir holl aelodau'r panel i gwblhau holiadur trwy'r dull y maent yn ei ffafrio (ffôn neu ar-lein). Rhoddir tair wythnos i aelodau'r panel gwblhau'r arolwg. O fewn yr amserlen honno, nodir bylchau yn y proffil demograffig sydd ei angen i gyflawni sampl sy'n cynrychioli oedran, rhyw, ethnigrwydd ac amddifadedd Cymru, ac anfonir nodiadau atgoffa i gwblhau'r arolwg.
- Mae'r holiaduron yn cynnwys cwestiynau sydd ag un ymateb a sawl ymateb (h.y. dewiswch bob un sy'n berthnasol). Pan fo cwestiwn yn un â sawl ymateb a'i fod yn cynnwys opsiwn un ymateb yn unig sy'n golygu mai dim ond yr opsiwn hwnnw y gellid ei ddewis, caiff hyn ei gydnabod ar y graff neu'r tabl.
- Er mwyn cynyddu cynrychiolaeth ar draws sampl yr arolwg, cynhelir tua 100 o gyfweliadau wyneb yn wyneb fesul arolwg gyda grwpiau poblogaeth a dargedir. Gwahoddir yr unigolion hyn i gwblhau'r arolwg ac fe'u gwahoddir yna i ymuno â'r panel. Felly mae cyfran yn gyfranogwyr sy'n cwblhau arolwg untro. Yn ogystal, rhoddir hysbysebion ar y cyfryngau cymdeithasol sy'n targedu grwpiau poblogaeth penodol.
- Ymgwymerwyd â recriwtio wedi'i dargedu ychwanegol yn ystod arolwg Tachwedd 2024, a chomisiynwyd 400 o gyfweliadau wyneb yn wyneb ychwanegol. O'r rhain, dewisodd 209 o gyfranogwyr ymuno â'r panel.

Recriwtiwyd y cyfranogwyr (N = 2,091) a gwblhaodd arolwg mis Tachwedd drwy'r dulliau canlynol:

Dull Recriwtio	n	%
Ar-lein	1,341	64%
Dros y ffôn	222	11%
Wyneb yn wyneb (panel)	299	14%
Wyneb yn wyneb (untro)	229	11%

Cwblhaodd y cyfranogwyr (N = 2,091) arolwg mis Tachwedd drwy'r dulliau canlynol:

Dull Cyfranogiad	n	%
Ar-lein	1,506	72%
Dros y ffôn	84	4%
Wyneb yn wyneb	501	24%